

Procedury postępowania w sytuacjach problemowych w SOSW w Damnicy

Spis treści:

I.	Ogólne zasady opieki nad uczniami/wychowankami Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Damnicy.....	3
II.	Procedura dotycząca przybycia do szkoły i powrotu do domu ucznia/wychowanka..	5
III.	Procedura przewozu uczniów busem szkolnym i gminnym	6
IV.	Procedura w sytuacji nieodebrania wychowanka z ośrodka lub zgłoszenie się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki	
V.	Procedura dotycząca postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia/wychowanka oraz zagrożenia zdrowia dziecka ze względu na zaniedbania	
VI.	Procedura podawania leków uczniom/wychowankom przez nauczycieli i wychowawców grupy wychowawczej	
VII.	Procedura postępowania w przypadku napadu padaczkowego	
VIII.	Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze	
IX.	Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia wynikającego ze stanu zdrowia ucznia	
X.	Procedura postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia zajęć lekcyjnych lub grupy wychowawczej przez ucznia/wychowanka	
XI.	Procedura postępowania w przypadku dłuższej nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole, uchylania się od realizowania obowiązku szkolnego i wagarowania .	
XII.	Procedura postępowania w przypadku, kiedy po dziecko przychodzi pijany rodzic/opiekun prawny.....	
XIII.	Procedura postępowania w razie wypadku ucznia/wychowanka na terenie ośrodka	
XIV.	Procedura interwencji w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka.	
XV.	Procedura postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika SOSW w Damnicy	
XVI.	Procedura postępowania w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją	
XVII.	Procedura postępowania w sytuacjach dokonania przez ucznia kradzieży	
XVIII.	Procedura postępowania w sytuacjach dokonania przez ucznia aktu niszczenia mienia (wandalizm)	

- XIX. Procedura postępowania w przypadku palenia papierosów przez uczniów.
- XX. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia prawdopodobieństwa że uczeń znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, substancje wziewne, leki i inne środki)
- XXI. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia/wychowankę przedmiotów niedozwolonych na terenie Ośrodka
- XXII. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel/wychowawca podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk
- XXIII. Procedura postępowania w przypadku problemowych zachowań seksualnych u osób z niepełnosprawnością intelektualną, spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną
- XXIV. Procedura postępowania w przypadku dłuższej nieobecności rodziców ucznia
- XXV. Procedura postępowania w przypadku uczennicy w ciąży
- XXVI. Procedura postępowania w przypadku obecności osoby obcej na terenie szkoły
- XXVII. Procedura postępowania w przypadku pełnienia opieki nad wychowankami w grupie wychowawczej w porze nocnej
- XXVIII. Procedura postępowania na wypadek ewakuacji SOSW

W celu określenia w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Damnicy warunków zapewniających uczniom i wychowankom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją, ustala się co następuje:

I. OGÓLNE ZASADY OPIEKI NAD UCZNIAMI/WYCHOWANKAMI SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO – WYCHOWAWCZEGO W DAMNICY:

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone przez osoby znajdujące się na miejscu zdarzenia w możliwie najszybszym czasie, przy zastosowaniu dostępnych metod i środków oraz przy zapewnieniu bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez Ośrodek i działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor (Wicedyrektor) Ośrodka.
4. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia są pedagodzy, psycholog, wicedyrektor, dyrektor.
5. Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidywane w Statucie Ośrodka.

6. Podczas pobytu dziecka na terenie szkoły w trakcie zajęć obowiązkowych, dodatkowych, pozalekcyjnych opiekę nad uczniami sprawuje nauczyciel prowadzący dane zajęcia.
7. Podczas przerw międzylekcyjnych uczniowie wychodzą z sal lekcyjnych na korytarz, boisko szkolne/plac parkingowy, gdzie opiekę nad nimi sprawuje nauczyciel odpowiedzialny w danym momencie i miejscu za dyżur.
8. Przeprowadzenie rano uczniów do sali lekcyjnej, po odebraniu ich ze świetlicy szkolnej następuje przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia z uczniami.
9. Po zakończonych zajęciach nauczyciel odprowadza uczniów do świetlicy szkolnej i zobowiązany jest do zamknięcia sali lekcyjnej (chyba, że realizuje w niej zajęcia dodatkowe).
10. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po budynku szkoły, z drogami ewakuacyjnymi oraz ogólnymi zasadami prawidłowego zachowania się w szkole.
11. Zwolnienie ucznia z zajęć następuje na bezpośrednią prośbę rodzica (prawnego opiekuna), który osobiście odbiera dziecko ze szkoły.
12. Uczniowie przychodzą, dojeżdżają do szkoły i wychodzą, wracają do domu zabierani przez rodziców/opiekunów prawnych, busami (szkolnym i gminnym). W busach (szkolnym i gminnym) sprawuje nad nimi opiekę dorosły opiekun.
13. W razie złego samopoczucia ucznia bezpośredniej pomocy medycznej udziela pielęgniarka szkolna lub osoba uprawniona do udzielenia takiej pomocy.
14. W razie bardzo złego samopoczucia, choroby lub wypadku ucznia, odbierany jest on ze szkoły bezpośrednio przez rodzica (prawnego opiekuna), powiadomionego telefonicznie przez wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły lub odwożony busem szkolnym.
15. W sytuacji zagrożenia życia powiadamiane zostaje pogotowie ratunkowe, a w momencie przejęcia ucznia przez pogotowie za jego bezpieczeństwo odpowiada lekarz pogotowia lub ratownik medyczny. O wezwaniu pogotowia, z prośbą o pilne przybycie do szkoły powiadamiany jest rodzic przez wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły.

16. Nauczyciel ponosi pełną odpowiedzialność za uczniów podczas organizowanych przez siebie lub z innymi nauczycielami wspólnych imprez klasowych i szkolnych.
17. W razie zajęć odbywających się poza budynkiem szkoły nauczyciel ponosi pełną odpowiedzialność za uczniów, którzy są pod jego opieką.
18. Podczas realizowanych wycieczek za ogólne bezpieczeństwo i przebieg wycieczki odpowiada wyznaczony przez dyrektora/ wicedyrektora kierownik wycieczki, a za bezpieczeństwo uczniów odpowiada każdy wychowawca danej klasy.
19. W salach lekcyjnych w których znajdują się sprzęt multimedialny, komputerowy, AGD, techniczny, prowadzi się zajęcia zgodnie z zasadami bezpieczeństwa zapisanymi w regulaminie klasopracowni znajdującym się danych pomieszczeniach.
20. W gabinetach i salach rehabilitacyjnych o bezpieczeństwo uczniów oraz o sprawny i bezpieczny sprzęt dba nauczyciel realizujący w danej sali zajęcia.
21. Każdy pracownik zobowiązany jest do zgłaszania zauważonych usterek, niesprawnego sprzętu itp. pracownikowi na stanowisku **pomocy administracyjnej do spraw technicznych.**

II. PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZYBYCIA DO SZKOŁY I POWROTU DO DOMU UCZNIA/WYCHOWANKA.

1. Organizację dowozu uczniów określa dyrektor, wicedyrektor i stosowny Urząd Gminy na dany rok szkolny.
2. Jeżeli rodzic samodzielnie przywozi i odbiera dziecko ze szkoły, czyni to poprzez bezpośrednie oddanie dziecka do świetlicy szkolnej lub pod opiekę wychowawcy klasy. Rodzic odbiera samodzielnie dziecko ze świetlicy szkolnej lub od wychowawcy klasy.
3. Jeżeli rodzic upoważnia do odebrania dziecka ze szkoły inną osobę, czyni to poprzez pisemne upoważnienie tej osoby do odebrania dziecka informując jednocześnie telefonicznie o tym fakcie wychowawcę klasy lub wychowawcę świetlicy szkolnej
4. Jeżeli wychowanek będzie się opierał, płakał lub z innych przyczyn nie będzie chciał wyjść z Ośrodka z osobą upoważnioną przez rodziców, pozostanie nadal pod opieką nauczyciela, dyrektor lub – w przypadku jego nieobecności – nauczyciel lub

wychowawca niezwłocznie skontaktuje się telefonicznie z rodzicami w celu ustalenia dalszego postępowania niezwłocznie skontaktuje się telefonicznie z rodzicami w celu ustalenia dalszego postępowania.

5. Wydanie dziecka osobie upoważnionej przez rodziców nastąpi po wcześniejszym okazaniu przez taką osobę dowodu osobistego – nauczyciel/wychowawca zobowiązany jest do wylegitymowania takiej osoby.
6. W przypadku gdy istnieje zakaz kontaktowania się jednego z rodziców z dzieckiem, rodzic któremu została przyznana prawna opieka nad dzieckiem powinien dostarczyć do Ośrodka (informując o tym fakcie wychowawcę klasy oraz wychowawcę świetlicy szkolnej) oświadczenie dotyczące zakazu odbierania ze szkoły dziecka przez z jednego z rodziców, które musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.

III. PROCEDURA PRZEWOZU UCZNIÓW BUSEM SZKOLNYM I GMINNYM

1. Lista uczniów dowożonych do Ośrodka ustala i aktualizuje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona. Lista uczniów przewożonych jest dostępna dla nauczycieli, wychowawców i pomocy nauczycieli.
2. Bussy przewożące uczniów przyjeżdżają i odjeżdżają w godzinach wyznaczonych rozkładem jazdy, zgodnie z opracowanym harmonogramem.
3. Z dowozu busem szkolnym może korzystać każde dziecko/uczeń, który jest na liście uczniów dowożonych.
4. Uczniowie dowożeni mają obowiązek dostosować się do zasad zawartych w regulaminie oraz poleceń opiekunów i kierowców.
5. Podczas jazdy busem uczniowie mają obowiązek siedzieć w miejscach wyznaczonych przez opiekunów i nie mogą ich zmieniać w trakcie jazdy.
6. Uczniom podczas jazdy nie wolno:
 - Wsiadać i wysiadać z pojazdu bez zgody opiekuna dowozu, wstawać ze swoich miejsc, otwierać okien, zaśmiecać pojazd,
 - Spożywać posiłków i pić napojów,
 - Zachowywać się w sposób hałaśliwy, wulgarny, bądź stwarzający zagrożenie bezpieczeństwa jadących w nim osób,

- Dokonywać zniszczeń w busie.
 - Żądać zatrzymania autobusu w miejscu do tego nieprzeznaczonym,
 - Rzucać plecakami lub innymi przedmiotami,
 - Bić się z kolegami, naruszać czyjąś nietykalność,
 - Skakać po siedzeniach, wychylać się, stać, siedzieć lub stać na schodach, chodzić po busie, klęczeć na siedzeniu, wyskakiwać z pojazdu,
 - Używać telefonu komórkowego niezgodnie z jego podstawowym przeznaczeniem przez zbyt głośne ustawienie dzwonka, zbyt głośne słuchanie muzyki (można używać tylko jednej słuchawki, aby słyszeć polecenia wydawane przez opiekuna), filmowanie, fotografowanie i nagrywanie osób przebywających w autobusie.
7. Uczniowie wsiadają i wysiadają pojedynczo z busa ze szczególną ostrożnością tylko w ustalonym przez przewoźnika porządku.
 8. Uczniowie po przyjeździe do Ośrodka udają się do szatni/grupy wychowawczej, a następnie na lekcje lub w inne wyznaczone miejsce.
 9. Uczniowie powracający do domu oczekują na bus na korytarzu szkolnym pod opieką nauczycieli lub w innym miejscu wyznaczonym przez dyrektora Ośrodka.
 10. Uczniowie, którzy po przyjeździe do Ośrodka oczekują na zajęcia lekcyjne lub po zajęciach oczekują na autobus, mają obowiązek przebywać na świetlicy lub w innym miejscu wyznaczonym przez dyrekcję SOSW. Nie wolno uczniom w tym czasie samowolnie opuszczać terenu Ośrodka.
 11. Jeżeli organizacja pracy szkoły przewiduje skrócenie zajęć lekcyjnych lub wcześniejsze zakończenie zajęć, uczniowie dojeżdżający oczekują na kurs autobusu w świetlicy lub w innym miejscu, wyznaczonym przez dyrektora/ wicedyrektora szkoły.
 12. Uczeń korzysta z przewozu zgodnie z harmonogramem dowożenia i na trasie ustalonej przez organizatora dowozu.
 13. Opiekun dowozu ponosi odpowiedzialność za uczniów przewożonych od chwili wejścia do busa szkolnego, do chwili wyjścia z busa i przekazania dzieci pod opiekę nauczycieli.
 14. Opiekun przewozu i kierowca współpracują z dyrektorem oraz wychowawcami zajmującymi się uczniami dojeżdżającymi do Ośrodka w zakresie prawidłowej organizacji dowozów, zapewnienia uczniom bezpieczeństwa.

15. Opiekun w trakcie wykonywania czynności związanych z opieką ściśle współpracuje z kierowcą pojazdu w zakresie bezpieczeństwa przewozu:
- Prowadzi sprawdza lisy obecności uczniów dowożonych,
 - Pilnuje ładunku i porządku przy wsiadaniu i zajmowaniu przez uczniów miejsc w busie,
 - W trakcie wsiadania i wysiadania uczniów, opiekun otwiera drzwi pojazdu i wychodząc na zewnątrz sprawdza, czy zachowane są warunki bezpiecznego wsiadania/wysiadania,
 - Informuje wychowawcę klasy o niewłaściwym zachowaniu uczniów,
 - W przypadku stwierdzenia sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu uczniów opiekun nie dopuszcza ich do przewozu,
 - Podejmuje decyzję, co do dalszego postępowania w przypadku trudnych warunków atmosferycznych, awarii lub wypadku,
 - Po opuszczeniu busa przez uczniów dokonuje przeglądu pojazdu i w przypadku znalezienia przedmiotów pozostawionych przez uczniów (np. torba, odzież, telefon) powiadamia o tym kierowcę i dyrektora Ośrodka,
16. Kierowca busa zobowiązany jest podejmować wspólnie z opiekunem działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, poinformowania organizatora dowozu i dyrektora Ośrodka o zaistniałych niebezpiecznych sytuacjach.
17. W przypadku awarii busa przewożącego uczniów kierowca niezwłocznie zgłasza sytuację awarii do dyrektora Ośrodka, natomiast opiekun sprawuje opiekę nad dowożonymi uczniami, zapewniając im bezpieczeństwo do momentu pojawienia się pojazdu zastępczego.
18. Kierowca busa zobowiązany jest do zatrzymywania się w miejscach wyznaczonych i ustalonych przez organizatora przejazdu.
19. Rodzice/prawni opiekunowie ucznia, który z własnej winy nie dostosowuje się do planu dowozu organizują go dla ucznia we własnym zakresie. Rodzic ma obowiązek o tym zdarzeniu poinformować wychowawcę klasy.
20. Rodzice/prawni opiekunowie ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci dochodzących z miejsca zamieszkania do przystanku busa, aż do momentu wejścia ucznia do pojazdu oraz powracających po zajęciach z przystanku do domu.
21. Ośrodek oraz rodzice (prawni opiekunowie) mają obowiązek reagowania

na zgłoszenia opiekunów dowozu dotyczące negatywnych zachowań uczniów, szczególnie takich, które zagrażają bezpieczeństwu przewożonych uczniów.

IV. PROCEDURA W SYTUACJI NIEODEBRANIA WYCHOWANKA Z OŚRODKA LUB ZGŁOSZENIE SIĘ PO DZIECKO OSOBY NIEMOGĄCEJ SPRAWOWAĆ OPIEKI.

1. W przypadku nieodebrania przez rodzica dziecka ze świetlicy wychowawca świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami / opiekunami prawnymi, ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia uczniowi opiekę do czasu ich przybycia.
2. Uczeń na czas oczekiwania na rodzica (po zakończeniu pracy świetlicy) może być przekazany przez wychowawcę świetlicy pod opiekę wychowawcy grupy wychowawczej (w dniach od poniedziałku do czwartku).
3. W szczególnym przypadku, gdy sytuacja nieodebrania dziecka z Ośrodka ma miejsce w piątek, pedagog lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora Ośrodka, po uprzednim kontakcie telefonicznym z rodzicem lub pełnoletnim członkiem rodziny, organizuje dowóz dziecka do domu rodzinnego służbowym samochodem i pozostawia je tam pod warunkiem, że pełnoletni domownicy są w stanie sprawować nad nim opiekę.
4. Jeśli wychowanek nie zostanie odebrany, a przewóz samochodem służbowym jest niemożliwy, dyrektor Ośrodka powiadamia Policję o zaistniałej sytuacji, jednocześnie ustala doraźny dyżur na terenie grupy wychowawczej do momentu odebrania dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną.
5. Z przebiegu zaistniałej sytuacji nauczyciel lub wychowawca sporządza protokół zdarzenia podpisany przez świadków, który zostaje przekazany do wiadomości dyrektora.
6. Jeżeli sytuacja powtarza się, nauczyciel informuje pedagoga i dyrektora, którzy rozpoznają sytuację i podejmują dalsze, przewidziane prawem działania.

V. PROCEDURA DOTYCZĄCA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEGO ZACHOROWANIA LUB ZŁEGO SAMOPOCZUCIA

UCZNIA/WYCHOWANKA ORAZ ZAGROŻENIA ZDROWIA DZIECKA ZE WZGLĘDU NA ZANIEDBANIA

1. **Rodzice (opiekunowie prawni) zobowiązani są przyprowadzać/wysyłać do placówki dzieci zdrowe.**
2. Wychowanek podejrzanego o chorobę nie należy przyprowadzać/wysyłać do placówki. Nauczyciel ma prawo poprosić rodzica o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do placówki oraz odmówić przyjęcia chorego dziecka do placówki.
3. Rodzice/opiekunowie powinni zgłaszać wszelkie poważne dolegliwości ich dziecka i udzielać wyczerpujące informacje na ten temat. Alergie należy zgłaszać wyłącznie pisemnie, dołączając zaświadczenie lekarskie.
4. W sytuacjach nagłych, gdy stan zdrowia wychowanka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej, pielęgniarka, wicedyrektor, nauczyciel, wychowawca, wychowawca grupy wychowawczej zobowiązani są do podjęcia działań pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania karetki pogotowia ratunkowego, a następnie zawiadomienia rodziców lub opiekunów prawnych oraz dyrektora Ośrodka.
5. W przypadku, gdy lekarz pogotowia zleci przewiezienie wychowanka do szpitala, a nie ma możliwości natychmiastowego przybycia rodzica do szkoły, razem z wychowankiem udaje się do szpitala wyznaczony przez dyrektora nauczyciel lub wychowawca grupy wychowawczej pełniący dyżur. Nauczyciel, wychowawca opiekę nad pozostałymi wychowankami powierza wyznaczonym przez dyrektora nauczycielom, a w Grupie Wychowawczej sprawującemu tam dyżur drugiemu wychowawcy. Możliwe jest telefoniczne wezwanie do pracy najbliższego mieszkającego pracownika pedagogicznego przez dyrektora Ośrodka.
6. W innych przypadkach, gdy uczeń zgłasza problem zdrowotny, np.: nudności, ból, gorączkę nauczyciel lub wychowawca informuje o tym fakcie pielęgniarkę szkolną, w celu udzielenia możliwej pomocy zdrowotnej.
7. Pielęgniarka szkolna udziela możliwej i stosownej pomocy przedlekarskiej i w przypadku utrzymującego się złego samopoczucia informuje o tym wychowawcę klasy/grupy wychowawczej, którzy informują telefonicznie rodziców lub opiekunów o dolegliwościach wychowanka i konieczności odebrania dziecka z Ośrodka.

8. Każdy wychowanek (w tym pełnoletni) z dolegliwościami i objawami chorobowymi może opuścić Ośrodek wyłącznie pod opieką rodzica lub opiekuna.
9. W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, nauczyciel lub wychowawca informuje rodziców o złym samopoczuciu dziecka i o potrzebie odbioru go z Ośrodka.
10. Jeżeli nie uda się nawiązać kontaktu z rodziną, a stan zdrowia wychowanka ulega pogorszeniu, pielęgniarka, nauczyciel lub wychowawca wzywa karetkę pogotowia.
11. Jeśli dyspozytor odmówi przysłania karetki, to obowiązkiem powiadamiającego służby medyczne jest poproszenie o imię i nazwisko dyspozytora oraz sporządzenie notatki służbowej oraz zawiadomienie dyrekcji Ośrodka.
12. Jeśli służby medyczne odmówiły przysłania karetki, a stan zdrowia wychowanka się pogarsza, kontakt z rodzicami jest niemożliwy lub rodzice z różnych przyczyn nie mogą w krótkim czasie dotrzeć do Ośrodka, to pielęgniarka, nauczyciel lub wychowawca może udać się do punktu opieki medycznej w celu udzielenia pomocy i wstępnej diagnostyki przez lekarza dyżurującego. Nauczyciel lub wychowawca powierza opiekę nad pozostałymi wychowankami wyznaczonym przez dyrekcję Ośrodka nauczycielom, a w Grupie Wychowawczej opiekunom grupy. Możliwe jest telefoniczne wezwanie do pracy najbliższego mieszkającego pracownika pedagogicznego przez dyrektora Ośrodka.
13. Rodzice/ opiekunowie prawni zobowiązania są dbania o higienę dziecka (czystość ciała, ubioru, głowy).
 - w przypadku zauważenia, bądź zgłoszenia przez pracownika szkoły zaniedbania higieny dziecka, wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców, zobowiązując ich do poprawy stanu higieny dziecka,
 - w celu możliwości kontrolowania i zapewnienia prawidłowego stanu higieny uczniów w placówce, rodzice/ opiekunowie prawni podpisują zgodę dotyczącą kontroli stanu higieny dziecka, dokonywanej przez pielęgniarkę szkolną, a w przypadku jej nieobecności przez wychowawcę klasy.
 - w przypadku braku podpisanej zgody, wychowawca ucznia lub pedagog ma prawo bezpośrednio po stwierdzeniu faktu zaniedbania higieny zgłosić ten fakt do OPS z terenu zamieszkania ucznia, z prośbą o rozpatrzenie prawidłowości wykonywania obowiązków opiekuńczo- wychowawczych przez rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, następnie pozostając w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym jeżeli zgoda jest podpisana w pierwszej kolejności

wychowawca klasy lub pedagog podejmuje z rodzicami współpracę w celu poprawy stanu higieny dziecka (poprzez rozmowy doradcze, wskazania miejsc/instytucji udzielających pomoc rodzinie, bądź możliwą pomoc rzeczową np. czysta pościel),

- w przypadku braku poprawy w zakresie dbania o higienę dziecka wychowawca lub pedagog zgłasza zaistniałą sytuację do GOPS lub MOPR z terenu zamieszkania ucznia, z prośbą o rozpatrzenie prawidłowości wykonywania obowiązków wychowawczych przez rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, następnie pozostając w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym,
- w przypadku wychowanka grupy wychowawczej możliwe jest wykonanie niezbędnych zabiegów higienicznych w Ośrodku przez opiekuna grupy lub (w przypadku bardziej samodzielnych wychowanków) pod nadzorem opiekuna grupy wychowawczej a następnie należy poinformować o tym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych, w celu kontynuacji zabiegów w domu ucznia (szczególnie dotyczy to wszawicy),
- jeżeli stwierdzi się u ucznia zanieczyszczenie głowy (wszawica), w celu zapobiegania jej rozprzestrzeniania wśród dzieci rodzic zobowiązany jest do zatrzymania dziecka w domu do zakończenia odpowiednich czynności higienicznych, przy podjęciu innych niezbędnych czynności porządkowo-higienicznych w domu ucznia, zapobiegających utrzymywaniu się lub nawrotowi niepożądanego stanu higienicznego dziecka.

VI. PROCEDURA PODAWANIA LEKÓW UCZNIOM/WYCHOWANKOM PRZEZ NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW GRUPY WYCHOWAWCZEJ

1. Na podstawie stanowiska Ministra Zdrowia w sprawie możliwości podawania leków dzieciom przez nauczycieli w szkole i przedszkolu:

- dawkowaniem leków w szkole zajmuje się pielęgniarka szkolna w godzinach swojej pracy,
- leki spoza załącznika Nr 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę samodzielnie bez zlecenia

lekarskiego, pielęgniarka podaje wyłącznie na pisemną prośbę rodziców, zgodnie ze zleceniem lekarskim dostarczonym przez rodziców,

- nauczyciel i wychowawca Ośrodka może podać leki w szczególnie uzasadnionych przypadkach (dziecku z chorobą przewlekłą) na podstawie pisemnego upoważnienia rodziców, w sytuacji nieobecności pielęgniarki szkolnej lub w sytuacjach nagłych,
- rodzice zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, które określa nazwę leku, dawkę oraz częstotliwość dawkowania i ewentualnie okres leczenia,
- **wszystkie zlecenia lekarskie oraz leki przekazywane przez rodziców muszą zostać zarejestrowane przez wychowawcę w szkole oraz przez wychowawcę grupy wychowawczej w zeszycie podawania leków stałych,**
- rodzice zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, które określa nazwę leku, dawkę oraz częstotliwość dawkowania i ewentualnie okres leczenia,
- poza przypadkiem podawania leków wychowankom przewlekłe chorym, nauczyciele nie podają leków w innych sytuacjach, np.: leków przeciwbólowych,
- leki muszą być przechowywane w miejscu niedostępnym dla wychowanków. Klucz od zamkniętej gabloty z lekami powinien być umieszczony w szafce na klucze, wiszącej na ścianie w pokoju pielęgniarki lub wychowawców grup wychowawczych.
- podawanie leków wychowankom w grupie wychowawczej, w której opiekę podczas tygodnia sprawuje więcej niż jeden wychowawca odnotowywane jest w zeszycie podawania leków i opatrzone datą, godziną i podpisem osoby podającej lek,
- powyższe procedury dotyczą również wychowanków pełnoletnich.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAPADU PADACZKOWEGO

1. W przypadku napadu padaczkowego nauczyciel postępuje w następujący sposób:
 - jeżeli napad padaczkowy ma miejsce w klasie i jest obecna inna osoba dorosła (pomoc nauczyciela) należy oddać pozostałych uczniów pod opiekę pomocy nauczyciela, którzy po zapewnieniu opieki uczniom wzywają pielęgniarkę szkolną. Uczeń, który ma napad padaczkowy pozostaje w klasie pod opieką

nauczyciela, podczas którego zajęć doszło do ataku, który zapewnia mu bezpieczeństwo,

- jeżeli nauczyciel jest sam w klasie wzywa na pomoc innego pracownika szkoły, który wyprowadza pozostałych uczniów z klasy i zaprowadza ich na świetlicę szkolną lub do innej klasy, gdzie pozostaje z uczniami lub oddaje pod opiekę innego nauczyciela,
- uczeń, który ma napad padaczkowy pozostaje w klasie pod opieką nauczyciela, podczas którego zajęć doszło do ataku. Wezwana do pomocy osoba wzywa pielęgniarkę szkolną,
- w przypadku napadu padaczkowego ucznia, któremu lekarz zalecił podanie wlewki podczas ataku, należy niezwłocznie wezwać pielęgniarkę szkolną, aby podała wlewkę,
- wlewka może być podana tylko i wyłącznie w oparciu o aktualne zlecenie lekarskie oraz na wyraźną prośbę rodziców złożoną na piśmie,
- jeżeli pielęgniarka szkolna jest nieobecna, a nie ma pisemnej zgody rodzica na podanie wlewki przez inną osobę (np. wychowawcę), nauczyciel powinien niezwłocznie wezwać pogotowie,
- jeśli pogotowie odmawia przyjazdu, należy zażądać sporządzenia oświadczenia odmowy przyjazdu,
- jeżeli atak znacząco się przedłuża, nauczyciel powinien niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić rodziców,
- w przypadku napadu padaczkowego, który wystąpił podczas zajęć poza terenem szkoły nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo wychowankowi i przede wszystkim wzywa pogotowie,
- nauczyciel powiadamia rodziców o każdym napadzie padaczkowym ucznia oraz opisuje jego przebieg,

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE

Agresja i przemoc rówieśnicza:

1. Szkolne postępowanie wszczynane jest w sytuacji występowania agresji i przemocy na terenie szkoły.

2. Sytuacje, w których należy podjąć postępowanie dotycząc:

- zniszczenie i zawłaszczenie mienia prywatnego i szkolnego (w tym także oszustwa i wyłudzenia),
- naruszenie nietykalności fizycznej innych osób i swojej,
- naruszenie godności osobistej innych osób (m.in. wulgaryzmy, przemoc psychiczna, gnębienie s-mesami oraz na portalach społecznych),
- osoby, do których można zgłosić fakt wystąpienia sytuacji agresji to wszyscy pracownicy szkoły. Ich obowiązkiem jest podjęcie natychmiastowych działań, w celu przerwania agresji i zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom zdarzenia,
- postępowanie wyjaśniające prowadzone jest przez Dyrektora (wicedyrektora) szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcę klasy/wychowawcę w grupie wychowawczej,
- o udziale uczniów w zajściu, uzyskanych wyjaśnieniach i podjętych przez szkołę krokach informowani są rodzice w możliwie najkrótszym czasie,
- szczególną opieką dyrekcji, pedagoga i psychologa szkolnego oraz wychowawcy klasy otoczona zostaje ofiara zajścia. Otrzymuje ona wsparcie psychologiczne. Sprawca zajścia ma możliwość wyjaśnienia powodów swojego zachowania i podjęcia działań w celu zakończenia sytuacji. Ma prawo do uzyskania pełnej informacji dotyczącej jego sytuacji oraz do pomocy psychologicznej. Jego pośrednikami mogą być wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny,

3. **Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie, niszczenie rzeczy) jest zobowiązany do:**

- natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację,
- odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie od grupy,
- w razie potrzeby wzywa pomoc (innego nauczyciela, pedagoga, psychologa, pielęgniarkę),
- udziela pomocy ofierze agresji i zabezpiecza pozostałych uczniów,
- jeżeli jest to możliwe, ustala przyczynę agresji. Przeprowadza wstępną rozmowę ze stronami konfliktu (osobno), uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie,
- o zajściu informuje wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego, dyrektora/wicedyrektora,

- wychowawca informuje rodziców ucznia telefonicznie o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem,
- uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje karę przewidzianą w Statucie Ośrodka,
- w przypadkach trudnych, wychowawca konsultuje się z zespołem wychowawczym w celu podjęcia działań zmierzających do zdyscyplinowania ucznia oraz objęcia go potrzebną terapią,
- ustala się plan pracy z dziećmi i rodzicami/opiekunami dziecka, w celu eliminowania niepożądanych zachowań wychowanka, a jeżeli zachodzi potrzeba ustala się kontrakt obowiązujący wychowanka,
- w przypadku konieczności zdyscyplinowania bardzo agresywnego ucznia w stosunku do uczniów, nauczyciela, czy innych pracowników Ośrodka, w wyjątkowej sytuacji dyrektor może zgłosić ten incydent na policję w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły, a jeżeli jest zachowanie związane z zaburzeniami psychicznymi dziecka wzywa się pogotowie i powiadamia o tym fakcie telefonicznie rodziców, prosząc o przybycie do placówki,
- jeżeli zachowanie ucznia nie ulega poprawie, wychowawca zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica /prawnego opiekuna do szkoły,
- przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem) i uczniem (gdy jest to możliwe i zasadne) pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego stanu zdrowia psychicznego, rozwoju społecznego, emocjonalnego, ustala dalsze postępowanie z dzieckiem; z rozmowy z uczniem i rodzicem sporządza notatkę (umieszczając ją w dokumentacji ucznia), a następnie zapisuje informację o spotkaniu w swoim dzienniku,
- na prośbę wychowawcy rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), i uczniem (gdy jest to możliwe i zasadne) przeprowadza pedagog/psycholog szkolny, analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych, a z rozmowy z uczniem i rodzicem pedagog/psycholog szkolny sporządza notatkę, a następnie zapisuje informację o spotkaniu w swoim dzienniku,

- na prośbę rodzica lub na podstawie opinii z poradni PPP, uczeń ma możliwość uczestniczenia w zajęciach terapii pedagogicznej organizowanych (zgodnie z potrzebą) na terenie szkoły,
- W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, (a nie wynika to bezpośrednio ze stanu zdrowia psychicznego wychowanka) pedagog szkolny w porozumieniu z Dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia,

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIA WYNIKAJĄCEGO ZE STANU ZDROWIA UCZNIA

1. Każdy nauczyciel i pracownik Ośrodka jest zobowiązany do przeciwstawiania się przejawom agresji ze strony wychowanków, niezależnie od tego, czy prowadzi zajęcia w danej klasie.
2. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim wychowankom a także sobie.
3. Reakcja wobec przejawów agresji powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją jak również do okoliczności zdarzenia wieku i stopnia rozwoju sprawcy.
4. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy powstrzymać się od przejawiania w stosunku do niego agresji fizycznej i słownej (nie należy: obrażać dziecka zawstydząć go ani oceniać; ocenie zawsze podlega zachowanie, a nie osoba).
5. Sytuacje, w których należy podjąć postępowanie:
 - naruszenie nietykalności osobistej innych osób i swojej,
 - naruszenie godności osobistej innych osób (m.in. wulgaryzmy, przemoc psychiczna, nękanie sms oraz na portalach społecznościowych).
6. **Szczegółowa procedura postępowania z uczniem agresywnym:**
 - podjęcie natychmiastowych działań skierowanych na usunięcie bezpośredniego zagrożenia, którym powinna towarzyszyć **próba wyciszenia dziecka** poprzez

rozmowę, odwrócenie jego uwagi, zastosowanie metody time out, wyprowadzenie z sali itp.

- zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym dzieciom poprzez **odizolowanie agresywnego dziecka**, jeśli istnieje taka konieczność (w sytuacji powikłanego wybuchu agresji) wyprowadzenie przez nauczyciela agresywnego dziecka z sali i jednocześnie zapewnienie pozostałym dzieciom opieki, dając im poczucie bezpieczeństwa zawiadamiając kolejno: pedagoga, psychologa, wicedyrektora, dyrektora placówki,
- reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny, dostosowany do wieku dziecka i jego możliwości intelektualnych,
- użycie **siły fizycznej jako środka przymusu jest ostatecznością** w przypadku konieczności powstrzymania dziecka przed zastosowaniem ciosu innej osobie, zachowywania się w sposób stwarzający niebezpieczeństwo dla niego lub innych dzieci, w celu rozdzielenia bijących się dzieci czy pozbawienia dziecka niebezpiecznego przedmiotu, jeśli odmawia ono jego dobrowolnego oddania,
- wychowankowie, przeciwko którym skierowana była agresja, powinni zostać otoczeni opieką (pedagog, psycholog wychowawca klasy), a w razie doznania przez nich krzywdy powinna im zostać udzielona pomoc pielęgniarki szkolnej,
- osoba podejmująca interwencję, niebędąca wychowawcą grupy do której uczęszcza agresywny wychowanek informuje o zdarzeniu wychowawcę,
- działania są prowadzone do momentu aż minie stan bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia/ życia,
- przeciwdziałamy agresji zachowując bezpieczny dystans od dziecka agresywnego, stosując pozytywny komunikat werbalny. Jeśli to nie wystarcza, **przytrzymujemy dziecko** do momentu wyciszenia się lub do czasu przybycia innych nauczycieli pracowników, lub gdy nie ma możliwości opuszczenia grupy a wychowanek bez przygotowania zatrzymania mógłby zagrozić bezpieczeństwu innych dzieci czy sobie samemu. O zamiarze zastosowania przymusu należy dziecko uprzedzić,
- ważne, by o ile to możliwe, **podczas przytrzymywania były obecne co najmniej 2 osoby dorosłe**. Izolujemy dziecko zapewniając bezpieczne warunki

dla niego i innych (najpierw proponujemy dziecku samodzielne wyjście jeśli odmawia wyprowadzamy go – uprzedzamy, że będzie wyprowadzone),

- jednocześnie wzywamy drugą osobę (pomoc nauczyciela lub innego nauczyciela pracownika, pedagoga, psychologa, w przypadku braku obecności wymienionych osób - dyрекcję ośrodka) w celu zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym wychowankom,
- rodzic/opiekun prawny podpisuje zgodę na zastosowanie metody przytrzymywania dziecka (Holding) w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i /lub zdrowiu jego i innych osób pozostających w bezpośrednim otoczeniu. Brak zgody na przetrzymywanie dziecka jest podstawą do wezwania pogotowia ratunkowego,
- w przypadku braku rezultatów uspokojenia ucznia pomimo przytrzymywania go i wyciszenia wzywani są rodzice, policja lub pogotowie ratunkowe,
- po wystąpieniu agresywnego zachowania dziecka powinna zostać sporządzona notatka służbowa. O zdarzeniu niezwłocznie powiadamiamy dyрекcję w następnej kolejności rodziców wychowanka (nie później niż tego samego dnia),
- gdy zachowanie zagrażało zdrowiu i bezpieczeństwu, nauczyciel zobowiązany jest poinformować o tym fakcie dyrektora oraz psychologa, pedagoga, a także każdego innego specjalistę pracującego z dzieckiem. Należy również poinformować rodziców/opiekunów prawnych wychowanków, przeciwko którym skierowana była agresja,
- w przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami opiekunami prawnymi szkoła kieruje wnioskiem do Sądu rodzinnego,
- postępowanie wyjaśniające prowadzone jest przez Dyrektora (Wicedyrektora) szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego, wychowawcę klasy/wychowawcę w grupie wychowawczej,
- szczególną opieką dyrektora, pedagoga i psychologa szkolnego oraz wychowawcy klasy otoczona zostaje ofiara zajścia. Otrzymuje ona wsparcie psychologiczne. Sprawca zajścia ma możliwość wyjaśnienia powodów swojego zachowania i podjęcia działań w celu zakończenia sytuacji. Ma prawo do uzyskania pełnej

informacji dotyczącej jego sytuacji oraz do pomocy psychologicznej. Jego pośrednikami mogą być wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny,

- w przypadku nasilonego zaburzenia zachowania (agresja, autoagresja) i braku poświadczonych działań rodziców/opiekunów prawnych w celu ich redukcji, w tym prowadzonej farmakoterapii uczeń może nie zostać przyjęty do klasy, do momentu ustabilizowania zachowania ucznia,
- w przypadku nasilonych zachowań niepożądanych (w tym zagrożenie bezpieczeństwa innych uczniów oraz samego wychowanka) zaleca się rozpatrzenie innych możliwości i form realizowania dalszej edukacji ucznia.

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIA ZAJĘĆ LEKCYJNYCH LUB GRUPY WYCHOWAWCZEJ PRZEZ UCZNIA/WYCHOWANKA

1. W przypadku nagłego opuszczenia przez ucznia sali lekcyjnej lub gdy uczeń nie przyszedł na lekcję nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić kolejno: pedagoga lub wicedyrektora/dyrektora i odnotować fakt ucieczki w dzienniku elektronicznym.
2. W następnej kolejności należy poinformować sekretariat i pracownika – pomoc administracyjną do spraw technicznych w celu odnalezienia ucznia.
3. Osoba, która zajmuje się sprawą ustala, czy dziecko znajduje się na terenie szkoły - wtedy odprowadza je do klasy lub do pedagoga.
4. Po stwierdzeniu ucieczki z budynku Ośrodka wyznaczony pracownik poszukuje ucznia po najbliższej okolicy (plac zabaw, okolice sklepów, droga do domu) samochodem służbowym lub prywatnym (pomoc ds. technicznych, pedagog, wicedyrektor, dyrektor).
5. Jeżeli ucznia/wychowanka nie można odnaleźć mimo podjętych działań, należy powiadomić policję.
6. O tym fakcie informowany jest wychowawca oraz prawny opiekun ucznia wpisem w dzienniku elektronicznym lub wiadomością tekstową.

7. Każde samowolne oddalenie wychowanka powinno być opisane w formie notatki służbowej. Wpis powinien zawierać: datę, godzinę, prawdopodobny sposób oddalenia, jego okoliczności i domniemane miejsce pobytu.
8. Wychowanek ponosi konsekwencje samowolnego oddalenia się z grupy wychowawczej wynikające ze Statutu Ośrodka oraz Regulaminu Grup Wychowawczych.
9. Wychowawca klasy w następstwie wystąpienia tego zdarzenia, wzywa do Ośrodka rodziców /prawnych opiekunów/ ucznia i przeprowadza z nimi rozmowę w obecności ucznia. Zobowiązuje w jej trakcie ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć i ustalają wspólną strategię postępowania. Informuje również o konsekwencjach niestosowania się do ustaleń. Ze spotkania sporządza notatkę.
10. W przypadku uczniów pełnoletnich niesamodzielnych* postępowanie jest takie samo jak w przypadku uczniów niepełnoletnich

** niepełnosprawność intelektualna w stopniu znacznym i głębokim.*

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DŁUŻSZEJ NIEUSPRAWIEDLIWIONEJ NIEOBECNOŚCI UCZNIA W SZKOLE, UCHYLANIA SIĘ OD REALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO I WAGAROWANIA

1. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia.
2. Nauczyciel i wychowawca odnotowuje frekwencję uczniów na każdych zajęciach lekcyjnych.
3. Wychowawca klasy systematycznie/raz w tygodniu weryfikuje frekwencję uczniów.
4. Rodzice/opiekunowie prawni mają obowiązek usprawiedliwiać każdą nieobecność dziecka (najlepiej zaraz po ustaniu nieobecności). Rodzic/opiekun prawny usprawiedliwia nieobecność dziecka osobiście, telefonicznie lub za pośrednictwem dziennika elektronicznego Vulcan. Pojedyncze godziny nieobecności ucznia nieusprawiedliwione przez rodzica/opiekuna prawnego uznaje się jako nieobecność nieusprawiedliwioną.

5. W przypadku dłuższej nieobecności (więcej niż 5 dni) rodzic/ opiekun prawny ma obowiązek poinformowania wychowawcy lub pedagoga o przyczynie tejże nieobecności.
6. W sytuacji, gdy uczeń przez okres dwóch tygodni jest nieobecny w szkole, a rodzice/prawni opiekunowie nie poinformowali o zaistniałej sytuacji wychowawcę klasy:
 - kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami telefonicznie i wyjaśnia przyczynę nieobecności, jednocześnie informując o konsekwencjach prawnych wynikających z nierealizowania obowiązku szkolnego,
 - Z rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami nauczyciel sporządza stosowną notatkę (załącznik 3).
7. W przypadku gdy uczeń nadal nie uczęszcza na zajęcia lekcyjne, wychowawca:
 - powiadamia o wymienionym fakcie pedagoga i dyrektora,
 - wzywa (za potwierdzeniem zwrotnym) na piśmie rodziców na rozmowę do szkoły celem wyjaśnienia przyczyn nieobecności ucznia w szkole,
8. Gdy istnieje taka możliwość, wychowawca lub pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę dyscyplinującą, zobowiązującą go do systematycznego uczęszczania na zajęcia.
9. Z rozmowy z uczniem nauczyciel sporządza notatkę służbową.
10. W przypadku braku efektów poczynionych działań Dyrektor Szkoły kieruje do jego rodziców UPOMNIENIE zawierające stwierdzenie, że obowiązek szkolny nie jest realizowany, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły w wyznaczonym terminie, informację, że niespełnianie obowiązku jest zagrożone skierowaniem sprawy na drogę postępowania.
11. W przypadku, gdy uczeń w dalszym ciągu nie uczęszcza do szkoły wychowawca lub pedagog podejmuje interwencję domową/ lub prosi o interwencję dzielnicowego.
12. W sytuacji gdy uczeń, pomimo powzięcia wymienionych wyżej czynności, w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego i posiada w miesiącu powyżej 50% nieusprawiedliwionych nieobecności na obowiązkowych zajęciach lekcyjnych, Dyrektor Ośrodka informuje Sąd Rodzinny o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego. Jednocześnie Dyrektor kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego. Do wniosku dołącza się tzw. tytuł wykonawczy, sporządzony

zgodnie z przepisami art. 27 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz dowód doręczenia upomnienia.

13. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji Sądu Rodzinnego oraz gminy.

14. W przypadku ucznia, który ukończył 18 r. ż. dyrektor może rozpocząć postępowanie w sprawie skreślenia wychowanka z listy uczniów

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, KIEDY PO DZIECKO PRZYCHODZI PIJANY RODZIC/OPIEKUN PRAWNY

1. W przypadku stwierdzenia, iż po nieletniego ucznia przyszedł rodzic/opiekun prawny, który jest pod wpływem alkoholu szkoła podejmuje natychmiastowe działania:

- nauczyciel powiadamia wychowawcę/pedagoga i dyrektora, który wydaje nauczycielowi dyspozycje mające na celu odizolowanie dziecka od rodzica/opiekuna znajdującego się pod wpływem alkoholu,
- w przypadku gdy rodzice/opiekunowie pozostają pod wpływem alkoholu i nie ma osoby mogącej odebrać dziecko z placówki, dyrektor, po konsultacji z najbliższą jednostką policji, podejmuje decyzję o dalszych krokach.
- po rozeznaniu przez policję sytuacji domowej dziecka – sprawdzeniu, czy w miejscu zamieszkania dziecka znajduje się dorosły opiekun – dyrektor może podjąć decyzję odprowadzeniu dziecka do domu przez wychowawcę (w przypadku nieobecności żadnego dorosłego opiekuna – wspólnie z policją podejmuje decyzję dotyczącą dalszego postępowania, np. zabrania dziecka do pogotowia opiekuńczego).
- po zakończeniu działań nauczyciel sporządza notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia.

2. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których rodzic/opiekun prawny odbierający dziecko z przedszkola znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, to nauczyciel powinien podjąć kroki rozpoznania sytuacji domowej i rodzinnej dziecka, a jeżeli zachodzi taka konieczność – powiadomić o tym fakcie policję (specjalistę do spraw nieletnich) celem rozeznania sytuacji domowej i rodzinnej dziecka, po czym powiadomić sąd rodzinny i nieletnich.

3. Po zdarzeniu dyrektor przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad odbierania dziecka z placówki.
4. W przypadku gdy sytuacja zgłaszania się po dziecko rodzica/opiekuna w stanie nietrzeźwości powtórzy się, dyrektor powiadamia pisemnie policję, terenowy ośrodek pomocy społecznej, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego.
5. Należy rzetelnie udokumentować sytuację. W notatce służbowej ważne jest przede wszystkim wskazanie osób uczestniczących w zdarzeniu oraz określenie rodzaju przeprowadzonych działań.

Działania szkoły w stosunku do ucznia:

- rozmowy wspierające prowadzone przez wychowawcę, pedagoga lub psychologa szkolnego,
- stworzenie możliwości odrabiania lekcji i przygotowywania się do zajęć w szkole, jeśli atmosfera w domu temu nie sprzyja,
- czuwanie nad bezpieczeństwem ucznia w domu oraz nad właściwą opieką popołudniową dziecka, np. w razie konieczności nadzór kuratora sądowego,
- udostępnienie informacji o ważnych telefonach (m. in. Telefon zaufania, „Niebieska linia”) oraz osobach i instytucjach niosących pomoc,
- stały dyskretny monitoring sytuacji ucznia w rodzinie.

Działania szkoły w stosunku do rodziny z problemem alkoholowym:

- przedstawienie oferty terapeutycznej możliwej na danym terenie,
- wskazanie instytucji i placówek zajmujących się wsparciem rodziny w kryzysie,
- zadbanie o pomoc materialną, jeśli istnieje taka potrzeba (rzeczową, pieniężną, bezpłatne posiłki dla ucznia w szkole, kolonie),
- wskazywanie poprawnych form spędzania czasu wolnego, np. imprezy z udziałem rodziców organizowane w szkole i w klasie będą stanowiły dobrą okazję do tego, by pokazać, że można ciekawie spędzać czas bez alkoholu:
- aktywne monitorowanie postępowania rodziców w przeciwdziałaniu problemowi;
- poinformowanie o możliwych konsekwencjach prawnych niepodjęcia prób walki, z zagrożeniem (ograniczenie lub odebranie władzy rodzicielskiej).

Działania szkoły kierowane do całej społeczności szkolnej:

- dobrze przemyślane i zaplanowane godziny wychowawcze umożliwiające odpowiednio wczesne realizowanie treści z zakresu profilaktyki wychowania (w tym postępowania w sytuacjach, gdy rodzice spożywają alkohol),
- nauka radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i stresogennymi. Rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości, umiejętności analizy i rozpoznawania emocji i zachowań prospołecznych i antyspołecznych,
- propagowanie wśród uczniów i podczas spotkań z rodzicami zdrowego stylu życia, w tym modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu;
- pedagogizacja rodziców pod kątem właściwego sprawowania opieki nad dzieckiem,
- zadbanie o upowszechnienie w środowisku szkolnym informacji o możliwościach uzyskania pomocy w sytuacjach szczególnych

Współpraca szkoły z instytucjami wspierającymi:

- ośrodkiem pomocy społecznej (w zakresie pomocy materialnej),
- zespołem kuratorskim Sądu Rejonowego (stała i systematyczna opieka nad rodziną i dzieckiem),
- policją (kontrolne wizyty dzielnicowego w domu ucznia),
- ośrodkiem interwencji kryzysowej,

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU UCZNIA/WYCHOWANKA NA TERENIE OŚRODKA

1. Wypadek w Ośrodku to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło, gdy uczeń pozostawał pod opieką Ośrodka w czasie:
 - zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych,
 - przerw międzylekcyjnych,
 - innych zajęć szkolnych.
2. Do wypadków szkolnych zalicza się również nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło poza Ośrodkiem, w czasie w którym uczniowie pozostawali pod opieką SOSW (np. wycieczki, zawody sportowe i inne wyjazdy).
3. Nie jest wypadkiem w szkole zdarzenie zaistniałe w czasie, gdy uczeń samowolnie opuścił zajęcia i teren szkoły, samowolnie oddalił się spod opieki nauczyciela poza szkołą.

4. W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za życie i zdrowie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są one zajęciami planowanymi, czy też zastępuje on nieobecnego w tym czasie innego nauczyciela.
5. Przed rozpoczęciem zajęć nauczyciel ma obowiązek sprawdzić, czy pomieszczenie lekcyjne, sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane podczas zajęć nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli sprzęt techniczny budzi zastrzeżenia, nauczyciel bądź inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać, a o zaistniałym zagrożeniu powiadamia dyrektora szkoły lub jego zastępcę, a w razie ich nieobecności osobę zastępującą.
6. Za wypadek w ośrodku uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz (zdefiniowanym jako uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego):
 - wypadkiem śmiertelnym jest wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku,
 - wypadkiem ciężkim jest wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała,
 - następstwa o dużym stopniu szkodliwości – amputacja, skomplikowane złamanie, ciężkie zatrucie, choroby pourazowe znacznie skracające życie lub powodujące śmierć,
 - następstwa o średnim stopniu szkodliwości – zranienia, oparzenia I i II stopnia na niewielkiej powierzchni ciała, proste złamania itp.
 - następstwa o małym stopniu szkodliwości – zaburzenia stanu zdrowia prowadzące do chwilowego złego samopoczucia.
7. Wypadkiem zbiorowym jest zaś wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby:
 - pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:

- niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną,
 - odprowadza ucznia do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Ucznia, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim, odprowadzić może inny pracownik obsługi szkolnej,
 - w razie nieobecności higienistki odprowadza ucznia do gabinetu pielęgniarki lub sekretariatu, gdzie pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie,
 - osoba udzielająca pierwszej pomocy upewnia się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia,
 - nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia, może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
 - niezwłocznie powiadamia dyrektora lub osobę go zastępującą,
 - jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela nieprowadzącego w tym czasie zajęć lub innego pracownika szkoły znajdującego się w pobliżu.
8. O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt tego powiadomienia dokumentuje wpisem w e-dzienniku, oraz sporządzeniem notatki służbowej z zaistniałego zdarzenia, podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o wypadku.
9. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi nauczyciel lub dyrektor, powiadamiając rodzica o zdarzeniu, ustala z nim:
- potrzebę wezwania pogotowia,
 - potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia,
 - potrzebę spisania protokołu powypadkowego. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w e -dzienniku.

10. Zdarzenia powyższe nie wymagają wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego w sytuacji, gdy rodzic oświadczył, że nie widzi potrzeby spisywania protokołu.
11. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.
12. Po stwierdzeniu, że uczeń poszkodowany w wypadku wymaga specjalistycznej pomocy, zanim przyjedzie pogotowie, należy doprowadzić go do gabinetu higienistki szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia.
13. Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
14. W przypadku, gdy stan zdrowia poszkodowanego nie pozwala na przeniesienie go do gabinetu pielęgniarki, należy pozostawić go w miejscu wypadku i natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe.
15. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie pracownika bhp, policję, organ prowadzący, prokuratora i kuratora oświaty.
16. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
17. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
18. Postępowanie powypadkowe prowadzone jest z urzędu tzn. poszkodowany (rodzic/prawny opiekun ucznia) nie musi składać nigdzie wniosku o ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku w szkole.

Postępowanie powypadkowe:

19. Niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o wypadku dyrektor placówki zobowiązany jest powołać zespół powypadkowy, którego zadaniem jest przeprowadzenie postępowania powypadkowego i sporządzenie dokumentacji wypadku.

20. W skład zespołu powypadkowego wchodzi:

- pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy jako przewodniczący,
- społeczny inspektor pracy lub pracownik wyznaczony przez dyrektora.

21. W pracach zespołu powypadkowego ma prawo uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego placówkę, Kurator Oświaty oraz przedstawiciel Rady Rodziców.

22. Zadania zespołu powypadkowego:

- zbadać przyczyny i okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku, wysłuchanie wyjaśnień poszkodowanego i świadków wypadku,
- zasięgnięcie opinii lekarza,
- nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku sporządzenie protokołu powypadkowego,
- ewentualne wezwanie pogotowia,

XIV. PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU STWIERDZENIA LUB PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

W SOSW obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich (zarządzenie dyrektora SOSW)

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika SOSW lub inną osobę dorosłą :

1. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi, psychologowi (może być również dyrektorowi, wicedyrektorowi), a w przypadku sprawy dotyczącej pracownika szkoły do wicedyrektora odpowiedzialnego za monitorowanie realizacji Polityki (może być również do dyrektora). Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną. wzór notatki służbowej zawiera załącznik nr 1 do niniejszej polityki.
2. Interwencja prowadzona jest przez pedagoga, psychologa (ale może być również dyrektora wicedyrektora).
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony pedagoga, psychologa, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora, wicedyrektora.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora, wówczas działania interwencyjne opisane w niniejszej procedurze podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

5. W przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika dyrektor/wicedyrektor monitorujący Politykę podejmują następujące działania:
- natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy,
 - przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego rodzicami. Dyrektor/wicedyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na Karcie Interwencji.
 - przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przedstawiając Plan Pomocy Dziecku w szkole, przy udziale pedagoga lub psychologa szkolnego.
 - przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, przedstawia konsekwencje, w przypadku nieprzestrzegania Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem.
 - podejmuje w stosunku do nauczyciela lub pracownika działania dyscyplinujące wynikające z Karty Nauczyciela (powiadamia Rzecznika Dyscyplinarnego przy Wojewodzie/Kuratorze Oświaty) lub Kodeksu pracy.
 - w przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
6. W przypadku zgłoszenia przemocy wobec dziecka ze strony osoby dorosłej nie będącej pracownikiem pedagog szkolny/psycholog wyjaśniając sprawę podejmują następujące działania:
- przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego rodzicami. dyrektor/wicedyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na Karcie Interwencji .
 - Opracowuje Plan Pomocy Dziecku,

- Przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przedstawiając Plan Pomocy Dziecku w szkole.
 - Współpracuje z rodzicami i wychowawcą przy jego realizacji.
7. Plan pomocy dziecku uwzględnia:
- podjęcie działań przez Ośrodek w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji: w przypadku podejrzenia przestępstwa zawiadomienie policji lub prokuratury.
 - formy wsparcia, jakie Ośrodek zaoferuje dziecku,
 - propozycje skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeśli istnieje taka potrzeba.
8. Pedagog/psycholog monitoruje i relacjonuje dyrektorowi oraz rodzicom przebieg realizacji planu.
9. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny). Zespół interwencyjny sporządza Plan Pomocy Dziecku na podstawie informacji pedagoga/psychologa szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków Zespołu. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice dziecka, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające. Ze spotkania sporządza się protokół.
10. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Interwencji, którą załącza się do dokumentacji małoletniego.
11. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
12. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997, 999 lub 998.

Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia Kartę Interwencji.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica.

13. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone przez rodziców, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji pedagogowi, psychologowi (może być również dyrektorowi, wicedyrektorowi). Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną. W przypadku gdy zgłaszającym krzywdzenie jest małoletni, pracownik przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Z rozmowy sporządza notatkę służbową i informuje o tym pedagoga/psychologa.
14. Pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Jeżeli rodzice są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, pedagog/psycholog przeprowadza z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania przemocy wobec dziecka oraz o obowiązkach prawnych szkoły: wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” oraz w przypadku popełnienia przestępstwa zgłoszenia sprawy do prokuratury oraz w przypadku zagrożenia dobra dziecka do sądu rodzinnego. Informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia i udziale w programach dla osób stosujących przemoc.
15. Pedagog /psycholog dokonuje diagnozy sytuacji i potrzeb dziecka oraz sporządza Plan Pomocy Dziecku, który uwzględnia sposoby zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz opis wsparcia, jakie szkoła może zaoferować dziecku. Przygotowuje informację o placówkach pomocy dziecku.
16. W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza jednorazowej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (np. krzyk, niestosowne komentarze) przy braku współpracy rodziców lub powtarzających się przemocy dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka. Pedagog/psycholog informuje o swoich działaniach dyrektora/wicedyrektora.

17. Pedagog/psycholog monitorują sytuację dziecka, udzielają wsparcia i organizują pomoc stosownie do jego potrzeb.
18. W przypadku podejrzenia, że rodzic dziecka zaniedbuje jego potrzeby lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), dyrektor informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa. Pedagog/psycholog mają możliwość wszczęcia procedury Niebieskie Karty.
19. W przypadku podejrzenia że małoletni doświadcza krzywdzenia z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia Kartę Interwencji.
20. W przypadku podejrzenia że małoletni doświadcza krzywdzenia innymi typami przestępstw niż wskazane w ustępie poprzedzającym dyrektor składa pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w ustępach poprzedzających.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśników.

21. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone przez inne dziecko pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji do wychowawcy klasy. Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną. W przypadku gdy zgłaszającym krzywdzenie jest małoletni, pracownik przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Z rozmowy sporządza notatkę służbową i informuje o zaistniałym fakcie wychowawcę klasy.
22. Wychowawca informuje o zdarzeniu pedagoga/psychologa i w jego obecności przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną oraz uczniem/uczniemi podejrzanymi o krzywdzenie.

23. Pedagog/psycholog opracowuje Plan Pomocy Dziecku.
24. Pedagog /psycholog monitoruje sytuację dziecka przy współpracy z wychowawcą i rodzicami/opiekunami.
25. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko z jednostki (np. na zajęciach) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego rodzicami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego rodzicami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na Karcie Interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne Karty Interwencji.
26. W przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (np. krzyk, niestosowne komentarze) przy braku powtarzającej się przemocy dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.
27. Wspólnie z rodzicami dziecka krzywdzącego należy opracować Plan Naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
28. Z rodzicami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować Plan Pomocy Dziecku, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
29. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanego o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczęszcza do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych podmiotach lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie rodziców dziecka krzywdzącego).

30. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny poprzez pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

31. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA LUB PRACOWNIKA SOSW DAMNICY

Za naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika Ośrodka uznaje się:

- lekceważące, obraźliwe zachowania wobec w/w, wyrażone w słowach lub gestach,
- nagrywanie lub fotografowanie w/w pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody,
- użycie wobec nich przemocy fizycznej lub psychicznej,
- naruszenie ich własności prywatnej.

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrektora szkoły, wezwanie rodziców lub opiekunów prawnych w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył nietykalność nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

2. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że uczeń działał pod wpływem środków psychoaktywnych, bądź alkoholu, natychmiast wzywani są rodzice lub opiekunowie prawni.

3. W uzasadnionych przypadkach wzywana jest Policja.

4. Wpis o zdarzeniu umieszcza się w dokumentach pedagoga szkolnego oraz wychowawcy.

5. Oprócz wszczętych procedur prawnych, zastosowanie konsekwencji wynikających ze szkolnego systemu kar i nagród.

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIÓW DEMORALIZACJĄ

1. Procedura postępowania w przypadku nieodpowiedniego zachowania ucznia, który popełnia czyny zabronione lub narusza zasady współżycia społecznego, np.:

- bywa w stanie odurzenia, pod wpływem alkoholu, narkotyku,

- pali papierosy,
 - podejmuje współżycie seksualne,
 - systematycznie uchyla się od obowiązku szkolnego,
 - działa w grupach przestępczych.
2. Nauczyciel, który uzyskał informację o w/w fakcie:
- sporządza notatkę w dzienniku elektronicznym, oraz w formie papierowej,
 - informuje wychowawcę klasy, do której uczęszcza uczeń.
3. Wychowawca:
- informuje o fakcie Dyrektora i pedagoga/psychologa szkolnego,
 - wzywa do Ośrodka rodziców ucznia (prawnych opiekunów) i przekazuje im informację dotyczącą negatywnego zachowania ucznia,
 - w obecności rodziców (prawnych opiekunów) przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, informuje ucznia i rodziców (prawnych opiekunów) o karze przewidzianej dla ucznia w Statucie Ośrodka za popełniony czyn.
 - rodzice (prawni opiekunowie) zostają zobowiązani do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz do stałych kontaktów z wychowawcą klasy,
 - sporządza się pisemne, krótkie sprawozdanie z rozmowy przeprowadzonej z rodzicami (prawnymi opiekunami), w którym umieszcza konkretne ustalenia z nimi zawarte, pod którymi strony zamieszczają swój czytelny podpis.
4. Dyrektor szkoły:
- w przypadku dalszego negatywnego zachowania ucznia oraz po wyczerpaniu wyżej wymienionych procedur wzywa rodziców do szkoły,
 - udziela w ich obecności kary przewidziane wobec ucznia w Statucie za popełniony czyn.
 - zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców do nadzoru nad dzieckiem.
 - w toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki oraz udział dziecka w programie terapeutycznym.
5. Pedagog szkolny:

- w przypadku, jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka;
- sporządza pisemną informację do Sądu Rodzinnego lub do Policji (specjalisty ds. nieletnich),
- kieruje wnioskiem o wsparcie działań wychowawczych wobec ucznia do Sądu Rodzinnego, opisując wszystkie zastosowane przez szkołę środki zaradcze,
- dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Odnoszące się do opisanych powyżej zagadnień podstawy prawne, artykuły znajdują się w „Ustawie o postępowaniu z sprawach nieletnich”

6. Metody współpracy z policją

- w ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej Szkoła i Policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń,
- koordynatorami współpracy są pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich właściwej jednostki Policji,
- do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w którego rejonie znajduje się Ośrodek,
- pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z Policją, specjaliści ds. nieletnich oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemne zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy Policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, psychologów, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożenia przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów, kuratora zawodowego z sędzią Sądu Rejonowego, wydz. Rodzinnych i Nieletnich m. in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełnienie czynu karalnego, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, itp. oraz z młodszymi uczniami na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń.

- informowanie Policji o zdarzeniach na terenie Ośrodka mających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez Policję pomocy Ośrodkowi w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- udział Ośrodka i Policji w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

XVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH DOKONANIA PRZEZ UCZNIA KRADZIEŻY

1. Postępowanie w przypadku kradzieży mienia szkolnego lub prywatnego, dokonanego na terenie szkoły przez uczniów:
 - o fakcie kradzieży bezzwłocznie powiadamiany jest dyrektor/wicedyrektor,
 - dyrektor, po przyjęciu zawiadomienia, może przekazać prowadzenie wyjaśnienia innej osobie,
 - dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba bezzwłocznie zawiadamia rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o dokonanie kradzieży - o podjętych przez pracownika działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy,
 - w przypadku, gdy wartość kradzieży przekracza 500 PLN/ lub kwoty zgodnej z aktualnym stanem prawnym, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana do Komendy Policji.
 - w przypadku zgłoszenia kradzieży sprawą zajmuje się dyrektor, wicedyrektor, któremu kradzież zgłoszono.

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH DOKONANIA PRZEZ UCZNIA AKTU NISZCZENIA MIENIA (WANDALIZM)

1. Nauczyciel, który był świadkiem, lub został poinformowany o fakcie niszczenia lub zniszczenia mienia Ośrodka przez ucznia (uczniów), wychowanka (wychowanków), ma obowiązek jak najszybciej powiadomić o tym wychowawcę klasy lub grupy wychowawczej sprawcy zajścia.
2. Interwencja wychowawcy klasy, grupy wychowawczej:

- rozmowa z uczniem, wychowankiem w celu rozpoznania przebiegu i okoliczności zdarzenia oraz ustalenie ewentualnych innych sprawców,
- jeśli jest kilku sprawców lub szkody są znaczne, wychowawca informuje pedagoga i dyrektora szkoły,
- wychowawca wzywa do Ośrodka rodziców sprawcy (sprawców).
- rozmowa wychowawcy (wychowawców) z rodzicami ucznia (uczniów).
- wychowawca ustala z rodzicami sposób naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia opłaty za ich naprawę, oraz termin wywiązania się ze zobowiązań.
- zastosowanie wobec ucznia, wychowanka kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny zachowania.
- w przypadku, gdy brak jest sprawcy, następuje rozmowa pedagoga z uczniami klasy, grupy wychowawczej, która mogła dokonać aktu wandalizmu.
- w uzasadnionych przypadkach (np. znaczne szkody) dyrektor placówki powiadamia policję.

XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIÓW

1. Nauczyciel lub wychowawca grupy informuje wychowawcę klasy/grupy o fakcie palenia papierosów przez wychowanka.
2. Interwencja wychowawcy:
 - rozmowa z wychowankiem na temat szkodliwości palenia papierosów i konsekwencjach ich używania na terenie Ośrodka,
 - powiadomienie rodziców,
 - zastosowanie kary regulaminowej,
 - poinformowanie pedagoga, który przeprowadza rozmowę wychowawczą.
3. Interwencja pedagoga na wniosek wychowawcy w sytuacji uporczywego palenia papierosów przez wychowanka.
 - wychowawca klasy/grupy i pedagog wnioskuje o rozpatrzenie sprawy przez zespół wychowawczy w sytuacji utrzymywania się problemu palenia papierosów przez wychowanka,
 - prowadzenie działań profilaktycznych z zakresie palenia papierosów, wynikających z Programu Profilaktyczno – Wychowawczego,

- pedagog i psycholog przeprowadza z uczniem rozmowę interwencyjno-wychowawczą, podobną rozmowę przeprowadza się z rodzicami/ opiekunami ucznia.

XX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA PRAWDOPODOBIENSTWA, ŻE UCZEŃ ZNAJDUJE SIĘ POD WPŁYWEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH (alkohol, narkotyki, substancje wziewne, leki i inne środki)

1. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że wychowanek znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych, nauczyciel, wychowawca grupy lub pracownik niepedagogiczny Ośrodka, który powziął takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu dyrektorowi Ośrodka, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektorowi lub do pedagoga.
2. Działania na poziomie interwencji:
 - ocena stanu zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka (ocena subiektywna nauczyciela). Nauczyciel/wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty klasy/grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie i zdrowie.
 - wzywana jest natychmiast Policja,
 - wzywane jest równocześnie pogotowie ratunkowe.
 - natychmiastowe wezwanie rodziców do szkoły.
3. Jeżeli lekarz pogotowia nie podejmie decyzji o umieszczeniu wychowanka w szpitalu, rodzice/opiekunowie zabierają ucznia do domu i są zobowiązani do zapewnienia mu bezpieczeństwa i opieki w danym dniu.

Stan bez zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka (ocena subiektywna nauczyciela).

4. Wychowanek jest pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych i zachowuje się nieagresywnie.
5. Nauczyciel/wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty klasy/grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego.
6. Natychmiast wzywani są do szkoły rodzice celem odebrania dziecka i podjęcia dalszych ustaleń.
7. W sytuacji braku możliwości skontaktowania się z rodzicami lub ich odmowy przybycia do szkoły zostaje powiadomiona Policja.

Wychowanek jest pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych i zachowuje się agresywnie, zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu innych osób.

8. Nauczyciel/wychowawca odizolowuje wychowanka od reszty klasy/grupy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego.
9. Wzywana jest natychmiast Policja, pogotowie ratunkowe (gdy widoczna jest taka potrzeba) oraz rodzice.
10. Działania na poziomie konsekwencji:

W przypadku pierwszorazowego incydentu:

- wychowanek otrzymuje naganę dyrektora szkoły na piśmie za rażące naruszenie regulaminu grupy wychowawczej i Statutu Ośrodka.
- wychowanek ma obniżoną ocenę zachowania co najmniej o jeden stopień.
- jeżeli wychowanek objęty jest kuratelą kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.

Jeżeli zdarzenie powtarza się:

- wychowanek otrzymuje naganę dyrektora szkoły na piśmie za rażące naruszenie regulaminu grupy wychowawczej i Statutu Ośrodka.
- rodzice/prawni opiekunowie i wychowanek podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron (diagnoza problemu przez specjalistę ds. uzależnień i przyjęcia jego propozycji dalszego postępowania). Szkoła zobowiązuje się pomóc rodzicom w znalezieniu dla ich dziecka właściwego ośrodka leczniczego.
- jeżeli wychowanek objęty nadzorem kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
- Ośrodek kieruje pismo do Sądu Rodzinnego i nieletnich z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania. W przypadku wychowanka pełnoletniego i wyraźnego braku współpracy Dyrektor wszczyna postępowanie w sprawie skreślenia z listy uczniów zgodnie z obowiązującymi przepisami,

XXI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIA/WYCHOWANKA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE OŚRODKA

1. Za przedmioty niedozwolone (niebezpieczne) uważa się:
 - Scyzoryki, noże, szpikulce, lasery, kije baseballowe, gaz, atrapy broni palnej, pałki gumowe, kastety, żyłki, duże metalowe sygnety z wystającymi elementami, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów itp.
2. W przypadku posiadania przez ucznia, wychowanka przedmiotów niedozwolonych na terenie Ośrodka:
 - nauczyciel/wychowawca nakłania ucznia/wychowanka do oddania niedozwolonego przedmiotu,
 - jeżeli uczeń/wychowanek odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, a w przypadku dalszej odmowy, uczeń/wychowanek ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu,
 - w przypadku, gdy użycie niedozwolonego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia nauczyciel/wychowawca natychmiast powiadamia Dyrektora,
 - dyrektor decyduje o konieczności zawiadomienia policji,
 - nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia, wychowanka,
 - wychowawca klasy, grupy wychowawczej powiadamia o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych,
 - wobec ucznia, wychowanka zastosowane są kary regulaminowe.

XXII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL/ WYCHOWAWCA PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

1. Nauczyciel, wychowawca w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby wychowanek przekazał mu tę substancję, może poprosić aby wychowanek pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (przeszukania dokonuje tylko Policja), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję Ośrodka.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów wychowanka i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

4. W przypadku, gdy wychowanek nie chce oddać substancji, ani pokazać zawartości teczki należy wezwać policję.
5. Jeżeli wychowanek wyda substancję dobrowolnie, należy po odpowiednim jej zabezpieczeniu przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej należy ustalić w jaki sposób i od kogo, wychowanek nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel lub wychowawca dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

XXIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PROBLEMOWYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH U OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ, SPEKTRUM AUTYZMU I NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ SPRZĘŻONĄ

1. Celem procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa na wypadek zagrożenia związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.
2. Osobami odpowiedzialnymi za realizację działań niniejszej procedury są wszystkie osoby pracujące w Ośrodku.
3. Określenie rodzaju zachowań seksualnych:
 - zachowania osoby skierowane na siebie, m.in.: masturbacja wczesnodziecięca, masturbacja w okresie dojrzewania i dorosłości (publiczna masturbacja, intensywna masturbacja, masturbacja z użyciem specyficznych przedmiotów itp.), używanie fetyszy, uporczywe oglądanie pornografii połączone z masturbacją,
 - zachowania skierowane na innych, m.in.: przekraczanie dystansu w relacjach z innymi, naruszanie intymności innych, np. dotykanie ich w miejsca intymne, obnażanie się w obecności innych osób, mówienie na temat seksu (w tym propozycje seksualne), podglądanie innych osób, obnażanie się w ich obecności,
4. Sposób postępowania:
 - nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien powiadomić wychowawcę klasy oraz pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą,

- w przypadku gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach,
- jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim,
- Wychowawca może wezwać rodziców ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze kroki postępowania,
- w sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole oraz gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji Dyrektor szkoły pisemnie zawiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich,
- gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z Dyrektorem po uprzednim poinformowaniu o zajściu rodziców ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog/psycholog szkolny całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę.

5. Zachowania o charakterze masturbacji:

- ocena dominującego czynnika motywacyjnego (seksualne czy pozaseksualne).
- czynniki psychologiczne: deprywacja emocjonalna i/lub sensoryczna, trudności w radzeniu sobie z emocjami/napięciami. Chodzi tu przede wszystkim o deficyty rozwojowe spowodowane stałym a nawet czasowym brakiem troski, zainteresowania i czułości. Napięcia, niezależnie od przyczyn, powodują stan dyskomfortu „domagający się” usunięcia,

- czynniki somatyczne: pierwotne i/lub wtórne stany zapalne w okolicy genitalnej; zaburzenia sensoryczne (przetwarzania bodźców sensorycznych),

6. Interwencja:

- jednoznaczne określenie, w jakich miejscach masturbacja jest dozwolona, a w jakich nie. Jest to podstawa pracy w zakresie zachowań masturbacyjnych – niezależnie od tego, jaka przyczyna leży u ich podłoża,
- oznaczenie w domu/placówce miejsc prywatnych (własny pokój, własne łóżko, łazienka) i konsekwentne odsyłanie osoby tylko do jednego wybranego miejsca,
- określenie czasu na „czynności prywatne” w planie dnia (osoba może, lecz nie musi wybrać masturbacji), a niekiedy niezbędne jest ograniczenie czasu masturbacji (użycie timera, gdy osoba ma tendencję do przedłużania masturbacji). Są sytuacje, w których konieczne jest odroczenie zachowania masturbacyjnego (osoba jest w placówce, jest pora obiadu). Interweniując, należy unikać komunikatów „nie wolno” i wymienić je na następujący, np. „nie teraz, możesz dotykać się... (podanie pory)” lub komunikat „Poczekaj” (komunikat werbalny lub piktogram/PCS),
- zastosowanie interwencji medycznej jako jednego z etapów postępowania terapeutycznego. Stosuje się ją jedynie w przypadku, gdy wcześniejsze metody edukacyjne i terapeutyczne nie przyniosły rezultatów,
- udzielenie wsparcia rodzicom podopiecznego lub ucznia, ustalenie z nimi zasad interwencji, niekiedy także podpisanie kontraktu dotyczącego konkretnych oddziaływań w domu i w placówce oraz stosowanych pomocy edukacyjnych,

XXIV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DŁUŻSZEJ NIEOBECNOŚCI RODZICÓW UCZNIA

1. Rodzice lub prawni opiekunowie ucznia opuszczający miejsca zamieszkania powinni poinformować dyrektora szkoły o osobie, której powierzają pełnienie opieki nad dzieckiem. Informacja powinna mieć formę pisemną i zostać złożona w sekretariacie szkoły.
2. Wychowawca klasy, który otrzyma informacje o nieobecności rodziców lub prawnych opiekunów ucznia zobowiązany jest przekazać ją dyrektorowi szkoły.

3. Dyrektor szkoły zgłasza fakt pozostawienia dziecka bez opieki osoby dorosłej do Komendy Policji lub odpowiedniego Ośrodka Pomocy Społecznej, stosownie do miejsca zamieszkania dziecka.

XXV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZENNICZY W CIĄŻY

1. Wobec uczennicy w ciąży zespół w składzie: dyrektor/wicedyrektor SOSW, wychowawca klasowy, nauczyciele, pedagog/psycholog w porozumieniu z rodzicami przygotowują program pomocy uczennicy w zakresie realizowania nauki i terapii w Ośrodku.
2. Uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
 - dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych,
 - indywidualnego toku nauczania
3. Pedagog i psycholog szkolny przygotowują plan wsparcia pedagogiczno-psychologicznego uczennicy do wspólnej realizacji z jej rodzicami/opiekunami prawnymi i nauczycielami.
4. W razie potrzeby szkoła podejmuje kroki w celu wsparcia materialnego uczennicy, w tym współpracy z instytucjami oferującymi wsparcie.

XXVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU OBECNOŚCI OSOBY OBCEJ NA TERENIE SZKOŁY

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą. Postępowanie wobec osób obcych przebywających na terenie szkoły:
 - każdy pracownik szkoły ma prawo do informacji o celu pobytu przybyłej osoby,
 - w przypadku, gdy osoba obca kieruje się do danego nauczyciela, należy skierować ją do odpowiedniej sali lekcyjnej,
 - w innych przypadkach należy kierować osoby obce do dyrekcji szkoły lub pedagoga szkolnego,
 - w przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.

XXVII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PEŁNIENIA OPIEKI NAD WYCHOWANKAMI W GRUPIE WYCHOWAWCZEJ W PORZE NOCNEJ

1. Wychowawca pełniący dyżury nocne pracuje od godz. 22.00 do godz. 6.00.
2. Do obowiązków wychowawcy pełniącego dyżur należy:
 - zasięgnięcie informacji od wychowawców zdających dyżur o stanie liczebnym i stanie zdrowia wychowanków,
 - sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad wychowankami przebywającymi w Ośrodku, w szczególności:
 - obowiązek zapewnienia ciszy we wszystkich sypialniach, na korytarzu oraz w pomieszczeniach sanitarnych,
 - kontrola stanu wychowanków w sypialniach w chwili przyjęcia dyżuru i pod koniec dyżuru,
 - kontrole sypialni w razie potrzeby, przy zwróceniu uwagi na następujące elementy:
 - czy wszyscy wychowankowie znajdują się w swoich łóżkach,
 - czy wychowankowie nie śpią po dwóch i więcej,
 - czy nie prowadzą rozmów,
 - bezwzględnie zapobiega opuszczeniu przez wychowanków w czasie ciszy nocnej terenu nadzorowanego oraz ewentualnemu wtargnięciu osób postronnych,
 - podaje w określonych godzinach przepisane wychowankom leki zgodnie z podpisaną zgodą rodzica,
 - w przypadku poważniejszych zachorowań wychowanków decyduje o wezwaniu pogotowia ratunkowego,
 - sprawdza stan zabezpieczenia mienia w obiekcie, zabezpieczenia przeciwpożarowego,
 - w przypadku naruszenia porządku publicznego lub włamania powiadamia Policję, a w przypadku pożaru – straż pożarną,
 - w przypadku poważniejszych awarii decyduje o wezwaniu na miejsce konserwatora,
 - wychowawca nocny jest zobowiązany przejąć obowiązek dbania o wychowanków i mienie placówki od wychowawcy dyżurnego i zapoznać się z uwagami i sprawami wymagającymi załatwienia,
 - niedozwolona jest samowolna zamiana dyżuru nocnego.
3. Do obowiązków dozorczy/ opiekuna nocnego należy:

- jest odpowiedzialny jest za zabezpieczenie budynku Ośrodka w godzinach nocnych przed osobami postronnymi(zamykanie drzwi, okien),
- jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwego wypoczynku wychowankom Ośrodka,
- jest odpowiedzialny jest za bezpieczeństwo dzieci w godzinach nocnych (stan zdrowia, ucieczki),
- opiekuje się wychowankami moczącymi się,
- odpowiada za bezpieczeństwo przeciwpożarowe,
- sprząta pomieszczenia internatu, w tym: łazienki i toalety internatu, gabinety psychologa i rewalidacji oraz korytarze obok gabinetów, pokój wychowawców, hol w internacie
- wykonywanie innych prac zleconych przez dyrektora.

XXVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK EWAKUACJI SOSW

Szczegóły postępowania zawiera procedura ewakuacji uczniów i nauczycieli z budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego im. Marynarza Polskiego w Damnicy dostępna w sekretariacie Ośrodka.

PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY

1. POŻAR – gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami.
2. ZAMACH TERRORYSTYCZNY – otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego.
3. ZAGROŻENIE NSCh (niebezpiecznymi substancjami chemicznymi) – jeżeli czas dojścia skażonego obłoku powietrza jest większy niż 15 minut.
4. ZAGROŻENIE KATASTROFĄ BUDOWLANĄ
5. INNE.

Instrukcja postępowania na wypadek zdarzenia niebezpiecznego wymagającego ewakuacji.

1. Każdy pracownik, który zauważył pożar, usłyszał sygnał alarmu pożarowego, uzyskał informację o pożarze i/lub innym miejscowym zagrożeniu, zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuścić do paniki.

2. O zaistniałym zdarzeniu należy ostrzec osoby zagrożone w sposób stanowczy i zrozumiały.
3. Zaalarmowania osób należy dokonać donośnym głosem lub przy użyciu dostępnych w danej chwili przedmiotów wydających głośnie dźwięki.
4. Ostrzeżenia pozostałych pracowników można dokonać głosowo samodzielnie lub przy użyciu dostępnych środków łączności przewodowej lub bezprzewodowej.
5. W podobny sposób alarmujemy swoich bezpośrednich przełożonych.
6. Równorzędnym zadaniem dla pracowników jest powiadomienie odpowiednich służb ratowniczych. Powinny tego dokonać osoby opuszczające miejsce zagrożenia lub osoba wyznaczone przez pierwszego – KDR (Kierujący Działaniem Ratowniczym). Należy tego dokonać telefonicznie lub w inny dostępny w Obiekcie sposób.
7. Zgodnie z podziałem administracyjnym budynek leży na terenie operacyjnym KM PSP w Słupsku, więc pod numerem alarmowym 998 następuje połączenie ze Stanowiskiem Kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Słupsku. Alternatywnym numerem ratowniczym jest 112, który kieruje połączenie do Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Gdańsku. Po uzyskaniu połączenia należy wyraźnie stosować się do instrukcji i poleceń dyżurnego telefonisty. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Pogotowie Ratunkowe – 999

Policja – 997

Pogotowie Energetyczne – 991

Procedura ewakuacji SOSW w Damnicy:

1. **Dyrektor** podejmuje decyzję o ewakuacji. Nakazuje ogłoszenie alarmu i powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych. Organizuje i kieruje akcją ratowniczą (ewakuacją):
 - określa miejsce ewakuacji ludzi i ewakuowanego mienia - wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły,
 - nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: otwarcie wyjść ewakuacyjnych, ochronę dokumentacji szkoły, wyłączenie zasilania instalacji elektrycznej,

–Przyjmuje meldunki o ilości osób ewakuowanych. Składa meldunek przybyłej straży pożarnej i przekazuje kierownictwo.

2. **Funkcyjni, tj. pracownicy sekretariatu, konserwator, nauczyciel wychowawca internatu** po usłyszeniu alarmu pożarowego I stopnia z czujki systemu sygnalizacji pożarowej powinni w ciągu 30 s (czas T1) potwierdzić alarm na centrali alarmowej SSP, w ciągu 4 minut po odczytaniu miejsca alarmu z pulpitu centrali udać się do miejsca źródła sygnału w celu potwierdzenia zdarzenia pożarowego - w przypadku drobnego incydentu: ręczna kasacja stanu alarmowania i przestawienie centrali pożarowej na czuwanie, w przypadku poważnego zagrożenia pożarowego: ręczne uruchomienie najbliższej położonego ROP – aktywacja II stopnia alarmu.
3. **Sekretariat Ośrodka** zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły: alarmuje niezwłocznie, osoby będące w obiekcie szkoły i strefie zagrożenia, wzywa Państwową Straż Pożarną 998. - zgłasza zagrożenie pożarowe, nadzoruje zabezpieczenie (ewakuację) ważnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.
4. **Obsługa** wstrzymuje wejście na teren szkoły, otwiera pozostałe drzwi ewakuacyjne szkoły, wychodzi z obiektu, jako ostatni idąc w kierunku drzwi ewakuacyjnych, sprawdza czy w toaletach, klasach, na korytarzach i innych pomieszczeniach nie pozostała jakaś osoba.
5. **Personel pomocniczy Ośrodka (kierowca, sprzątaczkę, pomoce nauczyciela):** po upewnieniu się o drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, pomaga w ewakuacji oraz w utrzymaniu dyscypliny przy wyjściach ewakuacyjnych.
6. **Konserwator** wyłącza główne zasilanie elektryczne obiektu i składa meldunek o wykonaniu zadania kierującemu ewakuacją. Pomaga w ewakuacji dzieci na wózkach inwalidzkich.
7. **Nauczyciele** odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów, z którymi mają lekcję w momencie wszczęcia alarmu. Nie oddalają się od swej grupy pod żadnym pozorem i są bezwzględni w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny, przez chwilę - oczekują przy uchylonych drzwiach klasowych na przekazywaną sygnałem alarmowym informację o rodzaju i miejscu zagrożenia, nakazują uczniom pozostawienie wszystkich rzeczy osobistych w klasie (teczki, zeszyty), dokonują przeliczenia uczniów przed opuszczeniem klasy i wyprowadzają ich na boisko szkolne. W wyznaczonym miejscu ewakuacji ponownie sprawdzają obecność uczniów, po czym niezwłocznie przekazują

informacje o stanie osobowym uczniów Dyrektorowi – o wszelkich różnicach powiadamiają kierującego ewakuacją. Nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim, którzy nie mają lekcji przechodzą w kierunku poszczególnych wyjść ewakuacyjnych, gdzie ukierunkowują ruch ewakuacji na zewnątrz (zapobiegając powracaniu uczniów do środka budynku).

8. **Uczniowie** powinni bezwzględnie dostosować się do poleceń nauczyciela, w tym: ustawić się w sposób uporządkowany (dwuszeręgi) w kierunku wyjścia z klasy, na komendę nauczyciela, bez paniki, żwawym krokiem (nie biegiem) w sposób uporządkowany udać się do wyjścia ewakuacyjnego, niezwłocznie meldować nauczycielowi o przypadkach szczególnych, np.: przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toalecie), zgłaszać natychmiastowo przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp., po wyjściu z obiektu szkoły ustawiać się na w miejscu ewakuacji.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Marynarza Polskiego
76-231 Damnica, ul. Janusza Korczaka 1
tel. 59 811 30 69
e-mail: sekretariat@oswdamnica.szkolnastrona.pl